

Preek over Jozua 2: 1-18, 6:25, Matt.1: 1-6

Broeders en zusters,

Misschien kent u ook wel die boeken van Rien Poortvliet. Deze – in 1995 overleden – kunstschilder en illustrator heeft prachtige boeken gemaakt. Hij wist z'n eigen tekeningen altijd op humoristische wijze van commentaar te voorzien. Bekende boeken zijn 'Het briesend paard', 'Braaf', maar ook heeft hij een schitterend boek over de Here Jezus gemaakt, 'Hij was één van ons' en over de ark van Noach. In het boek 'Langs het tuinpad van mijn vaderen' heeft Rien Poortvliet z'n eigen voorgeslacht uitgezocht. En zo kwam hij er achter dat in de administratie van de Nederlands Hervormde Kerk stond dat één van z'n verre voorvaders niet zo'n brave Hendrik was. Verschillende keren was hij onder tucht gezet door de kerkenraad vanwege openbare dronkenschap. Rien Poortvliet schrijft daar luchtig over. Bijna vermakelijk. Hij mocht hem wel, deze verre voorvader, die maar moeilijk te vangen was binnen de kaders van menselijke wetjes en de gedragscodes van z'n dorpsgenoten. Het deert Rien Poortvliet niet bepaald dat deze flierefluiter een verre voorvader van hem was.

Maar stel nu dat u uw voorgeslacht napluist. En je komt iemand tegen met een crimineel verleden, of iemand die 'fout' was in de oorlog. Of één van je verre voormoeders is een ongehuwde moeder omdat ze het met een Duitse soldaat heeft gerommeld. Zou je er trots op zijn? Zou je niet liever verzwijgen dat er in jouw familie zaken voorkomen waar je liever niet mee te koop loopt.

We hebben zojuist een heel klein stukje gelezen uit het geslachtsregister van Jezus Christus. We hebben altijd de neiging om zulke namenlijsten maar over te slaan met het Bijbellezen aan tafel en dat is te begrijpen. Misschien zijn die lijsten daar ook niet heel geschikt voor. Maar ze staan niet voor niets in het Evangelie. Evangelie betekent Goed Nieuws, dus zelfs zo'n namenlijst, zo'n geslachtsregister zou je goed nieuws kunnen noemen!

Nu staan er in de Evangeliën twee geslachtsregisters van Jezus. Eén in Mattheüs en één in Lukas. Er zitten nogal wat verschillen tussen deze beide geslachtsregisters. Met onze westerse ogen kijkend zou je zeggen dat er hier wel wat foutjes in de Bijbel zijn ingeslopen. Maar voor de oosterling ligt dat anders. Waarschijnlijk heeft Mattheüs namen overgeslagen om zoals we in vs. 17 lezen op 3x14 geslachten uit te komen.

Van Abraham tot David 14 geslachten, van David tot de ballingschap 14 geslachten, van de ballingschap tot Christus 14 geslachten.

Anderen willen de verschillen met elkaar harmoniseren en zeggen daarom dat Mattheüs de lijn van Jozef volgt en Lukas de lijn van Maria. Met zekerheid kunnen we alleen maar zeggen dat er verschil is tussen de beide geslachtsregisters.

We zien bij Lukas dat hij begint bij Jezus en helemaal terug gaat naar Adam. Dat past helemaal bij z'n boodschap. Lukas' schetst Jezus als de Zoon des mensen. Hij laat zien dat Jezus, de tweede Adam een echte nakomeling is van de eerste Adam. Maar Mattheüs' boodschap is een andere. Mattheüs schrijft zijn Evangelie voor Joodse lezers. Vandaar ook dat het boek meer aanhalingen uit het Oude Testament, het geloofsboek van Israël, heeft dan de andere evangeliën. Wie het boek doorleest ziet al heel snel dat er geregeld de zin *'opdat vervuld zou worden hetgeen geschreven staat....'* en dan volgt een aanhaling van een Oudtestamentische tekst. Mattheüs wil duidelijk maken dat Jezus de Messias is van Israël. Vandaar dat zijn geslachtsregister laat zien dat Jezus een echte zoon is van Abraham en een echte zoon van David de Koning. Abraham, de aartsvader, heeft van God de belofte gekregen dat in zijn nakomeling alle geslachten van de aardbodem gezegend zullen worden (Gen.12:3). En David, de koning van Israël, heeft van God de belofte ontvangen dat er altijd een nakomeling van hem op de troon van Israël zal regeren. Als wij een verhaal vertellen zouden wij waarschijnlijk niet met zo'n droge opsomming van namen beginnen. Mattheüs doet dat wel. Geen spannende inleiding, zo lijkt het. Maar wel Evangelie. Geslachtsregister van Jezus Christus, de zoon van David, de zoon van Abraham. Hij onderstreept dat de belofte van God aan Abraham en David in Jezus tot vervulling komen. Jezus is de Messias. Hij is Degene die komen zou. Hij is Degene waar het hele Oude Testament al over spreekt.

Er is nog iets opmerkelijks aan de hand met het geslachtsregister van Mattheüs. Iets heel ongebruikelijks. Er worden maar liefst vier vrouwen genoemd. En over al die vier vrouwen is wel iets te vertellen. Je zou verwachten dat deze minder fraaie verhalen juist verzwegen zouden worden. Maar Mattheüs noemt deze vrouwen bewust wel. Neem nu Tamar, zij verkleedde zich als prostituee en werd zwanger van haar schoonvader Juda.

Of zie Ruth uit Moab. Weet u wie Moab is? Hij is geboren bij een van de dochters van Lot nadat ze samen met haar zus hun vader dronken voerde en gemeenschap met hem hadden. Daaruit kwam onder andere Moab voort, de stamvader van de

Moabieten.

Verder noemt Mattheüs de vrouw van Uria, dat is Batseba. David heeft Batseba zijn buurvrouw tot vrouw genomen terwijl ze met een andere man getrouwd was.

Batseba's man liet hij vervolgens om het leven brengen. Afschuwelijk verhaal! Maar David en Batseba zijn wel de ouders van Salomo de koning van Israël.

En tenslotte noemt Mattheüs Rachab als verre voormoeder van David en van Jezus. Rachab wordt hier alleen met haar naam genoemd. In andere gedeelten waar haar naam valt in de bijbel wordt altijd haar beroep in één adem erbij genoemd, Rachab de hoer!Nou dat behoeft verder geen uitleg.

Wat een familie heeft de Here Jezus. Niets om trots op te zijn. Integendeel....eerder iets om te verzwijgen in je stamboom. En dat doet Mattheüs nu juist niet. En dat is misschien wel juist het Evangelie! Jezus schaamt zich niet voor z'n zondige familie. Hij wil juist geboren worden als gewoon mens onder de gewone mensen. En natuurlijk, daarmee praten we al die misstanden niet goed, alsof het niets uitmaakt hoe je leeft, maar het laat wel de grootte van Gods genade zien. God zelf daalt op aarde neer als nakomeling van een familie vol misstanden. Geen zonde is te groot voor de genade van God. Voor wie schuilt bij Hem is er bevrijding mogelijk. Daarvan getuigt ook het leven van Rachab. Zullen we eens inzoomen op haar leven?

Rachab behoort tot het volk van de Kanaänieten. Een volk dat bekend stond om z'n afgoderij. In de bijbel wordt afgoderij vaak omschreven als overspel of als hoerij. Denkt u maar aan de profeet Hosea. Hij moest met een overspelige vrouw trouwen om Israël te tonen dat zij met hun afgoderij een overspelig volk geworden zijn en God daarmee bedrogen hadden. Rachab de prostituee staat met haar overspelig gedrag in feite symbool voor haar volk de Kanaänieten.

Rachab had een herberg op de stadsmuur van Jericho. Een ideale plek om reizigers van een hapje en een drankje te voorzien. Ook een mooie plaats om te overnachten en blijkbaar was Rachab ook bereid om tegen vergoeding de reizigers haar lichaam aan te bieden. Als je je dan ook nog eens realiseert dat haar naam 'wijd' betekent dan heb je weinig fantasie nodig om je voor te stellen dat er in die herberg van Rachab wel eens platvloerse grapjes gemaakt zijn over haar naam in combinatie met haar beroep.

Een herberg is natuurlijk de plaats bij uitstek voor het uitwisselen van nieuwtjes. Reizigers nemen hun verhalen mee en dat werkt blik verruimend. Dat is de ervaring van ieder mens die contact krijgt met mensen uit een andere omgeving of cultuur. Zo had Rachab ook de verhalen gehoord over dat wonderlijke slavenvolkje dat op zo'n bijzondere manier uit Egypte is ontkomen toen het droogvoets door de Schelfzee trok en Faraó met z'n legers omkwam. Een volk dat geen godenbeelden kende zoals andere volken. Ze sleepten een soort mobiele tempel door de woestijn waarin hun God ontmoet werd. Een God, wiens naam uit eerbied niet werd uitgesproken door de Israëlieten. Ze noemden Hem Adonai, de Heer.

Een God die al veertig jaar lang het volk voorzag van voedsel uit de hemel. En nu dat volkje in de omgeving van Jericho is neergestreden zit de schrik er goed in. Rachab had de verhalen gehoord en nu was ze voor zichzelf tot een conclusie gekomen dat die God van Israël de enige ware God is.

Toen de verspieders van Israël in haar herberg onderdak zochten was ze ook niet van plan om deze mannen aan de koning van Jericho uit te leveren. Ze kon echter niet voorkomen dat het nieuws, dat de mannen bij haar in de herberg logeerden, het koninklijk paleis bereikte. Maar ook daar had ze wat op gevonden. Ze verstopte de mannen op het dak en leidde de boodschappers van de koning om de tuin. Als tegenprestatie vroeg zij de verspieders om haar en haar familie in leven te laten op het moment dat de stad Jericho zal worden ingenomen. Zo werd afgesproken. Rachab zou met haar hele familie in haar huis zijn. Ze zou een rood scharlaken koord uit het raam hangen zodat haar huis te herkennen was. En we hebben gelezen in Jozua 6 dat Rachab met haar familie een veilige plaats kreeg om in Israël te wonen omdat zij de verspieders geholpen had.

Dit is de geschiedenis van Rachab in een notendop. Een gebeurtenis waar vandaan we best weer lijnen mogen trekken naar het Nieuwe Testament. Want de naam van Rachab komen we in het Oude Testament verder niet meer tegen. Alleen in de eerste hoofdstukken van Jozua. Maar het is wel opmerkelijk dat de schrijver van de Hebrëënbrieff haar een bijzondere plaats geeft tussen de geloofshelden. In dat gedeelte worden Abel, Henoeh, Noach, Abraham, Sarah, Izaäk, Jakob, Jozef, Mozes genoemd vanwege hun geloof. En dan ineens wordt in dit rijtje ook Rachab genoemd. *Door het geloof is Rachab de hoer, niet met de ongehoorzamen omgekomen, omdat zij de verspieders met vrede had opgenomen (Hebr. 11:31).*

En ook in de Jakobusbrief onderbouwt Jakobus zijn betoog dat een geloof zonder werken dood is, door naar Rachab te verwijzen. *En is Rachab, de hoer, niet op dezelfde manier uit werken gerechtvaardigd, toen zij de boden heeft ontvangen en langs een andere weg heeft laten weggaan (Jak. 2:25).*

Rachab, de hoer, een voorbeeld van een levend geloof. Opmerkelijk vindt u niet?

Ik wil nog even met u terug naar die gebeurtenissen in Jericho. Rachab had met de verspieders afgesproken dat ze een rood koord uit het raam zou hangen. Veel bijbeluitleggers zien in dat koord een richtingaanwijzer naar het kruis van Jezus. En daar zit best wat in. Terwijl het oordeel over Jericho geveld wordt en de Kanaänieten geoordeeld worden voor hun afgoderij, is er één plaats waar het veilig is: achter het scharlaken koord! Je zou het kunnen vergelijken met het bloed dat door de Israëlieten op hun deurposten is gesmeerd tijdens de tiende plaag in Egypte. Wie schuilt achter het bloed is veilig. Daar waar het bloed niet op de deurpost gesmeerd is, kwam de verderfengel. En zo geldt dat ook voor het scharlaken koord. Wie daarachter schuilt is veilig.

De bijbel vertelt helemaal niets over hoe die familie van Rachab daar heeft gezeten. Ik kan me heel goed voorstellen dat ook zij angstig zijn geweest. Mogelijk dat Rachab iets zekerder van haar zaak was, omdat zij de verspieders zelf heeft gesproken, maar haar familie moest haar maar op haar woord geloven. Maar wat bepaalt nu of je gered wordt of niet? Niet de eigen zelfverzekerdheid maar of je schuilt achter het rode koord.

En kun je dat nu niet ook op dezelfde manier van het bloed en het kruis van de Here Jezus Christus zeggen? Onze redding wordt niet bepaald door onze eigen vroomheid, of ons gedrag, zelfs niet onze eigen geloofszekerheid, maar of we schuilen op de goede plaats, achter het kruis van Jezus. Daar is redding. De Israëlieten waren veilig achter die met bloed besmeurde deurposten. Rachab en haar familie waren veilig achter het scharlaken koord. Wij mogen veilig zijn als we schuilen achter het bloed van Christus. Dat bloed is bepalend voor je redding!

Het verhaal van Rachab, met die rare naam die 'wijd' betekent, staat in de bijbel om ons te leren dat de God van Israël z'n armen wijd open spreid voor ieder mens die bij Hem schuilt, ongeacht je verleden. Die boodschap moesten de tijdgenoten van Jezus ook weer leren. Want wat was er een onbegrip toen Jezus zich inliet met de verloren

zonen en dochters van Israël. Een vriend van hoeren en tollenaars noemden ze Hem. Wat een beschamende vertoning was het ook bij Simon de Farizeeër thuis, toen daar die prostituee binnenkwam en Jezus' voeten begon te bevochtigen met haar tranen en afdroogde met haar haren. Vervolgens zalfde ze Zijn voeten met olie en kon maar niet stoppen met vol overgave Jezus' voeten te kussen. Heeft Jezus dan niet door dat dit een vrouw van lichte zeden is? Dat doe je toch niet? Zo'n mens die al met Jan en alleman het bed gedeeld heeft toestaan zo dicht bij je te komen. Ja dat wist Jezus nu juist wel! Maar Hij laat hiermee zien hoe genadig God is. Die Farizeeërs die bij Hem aan tafel liggen en ooggetuigen zijn van deze gebeurtenis, staan met al hun vroomheid, al hun braafheid en hun keurige leventje verder verwijderd van een relatie met Jezus dan deze prostituee. Jezus, die door de bijbel de afdruk van Gods wezen genoemd wordt, laat hier zien wie z'n Vader is! Een Vader waar ieder mens welkom is, ongeacht z'n verleden, om te komen en jezelf aan Hem over te geven.

De geschiedenis van Rachab die schuilt achter het scharlaken koord is een illustratie voor ons! Wij mogen schuilen achter het bloed van Christus. En Rachab leert ons dat daar heel veel ruimte is.

En daarom, lieve broeders en zusters, mag onze gemeente als gemeente van de Here Jezus Christus ook een plaats zijn waar ieder mens welkom is. Onze wereld is barstensvol mensen met littekens. Littekens veroorzaakt door het verleden dat je met je mee zeult. Dat kunnen misstappen zijn waar je jezelf nu voor schaamt. Dat kunnen littekens zijn van zaken die jou zijn overkomen omdat je ooit een verkeerde afslag hebt genomen in het leven. Een kapot huwelijk, een verslaving, seksuele gevoelens die je liever niet uitspreekt, maar ook de pijn van afwijzing of van familieconflicten. Al die mensen mogen komen schuilen bij het kruis en genezing ontvangen.

Zolang we bij het kruis uit de buurt blijven, ja, dan kunnen we makkelijk wijzen naar de ander. Dan is het makkelijk om de missers van een ander uit te vergroten. Maar hoe dichter je in het licht van dat kruis komt, en de Heiland in de ogen kijkt, dan ga je beseffen dat jij er zelf ook niet beter voorstaat en dat er in Jezus' ogen geen onderscheid is. We kunnen geen van allen zonder Zijn liefde en genade. We staan allemaal met lege handen.

Het scharlaken koord van Rachab werd haar redding! Ze had gehoord van Israëls God en zocht bij Hem haar toevlucht. Zo mochten zij en haar familie delen in de

beloften aan Israël gegeven. Ja, zo mocht zij zelfs een verre voormoeder van Jezus worden. En Jezus.....Hij schaamt zich niet eens voor Zijn familie. Gelukkig maar... want bij deze Jezus mogen we allemaal schuilen. Hoe je verleden er ook heeft uitgezien. Hij zal zich niet voor je schamen!

En lieve broeders en zusters, hoe meer we dat gaan beseffen, hoe meer ook onze gemeente een schuilplaats zal worden zoals Hij het heeft bedoeld. Een schuilplaats, waar ieder mens, ongeacht zijn littekens, deuken en schrammen, mag komen, om eensgezind de Here Jezus groot te maken!

Een oud gezang (Gez. 15) zegt het zo mooi:

*In het kruis zal ik eeuwig roemen
want geen straf zal mij verdoemen
Christus droeg de vloek voor mij.
Christus is voor mij gestorven
heeft genâ voor mij verworven
'k Ben van dood en zonde vrij!*

Halleluja.....Amen

November 2016
G.P. Hartkamp
Wapenveld